

แบบบันทึกองค์ความรู้

การสร้างความมั่นคงทางอาหาร สู่ปฏิบัติการ ๙๐ วัน ปลุกผักสวนครัว

นางนิภาภรณ์ สิ้นเส็ง
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ รักษาราชการแทน
พัฒนาการอำเภอเขาฉกรรจ์

องค์ความรู้ที่บ่งชี้

( ) การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบฯ

(/) ภารกิจนโยบายที่สำคัญ

( ) ระเบียบ/กฎหมาย

ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

กรมการพัฒนาชุมชน ได้น้อมนำเอาแนวพระราชดำริ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สร้างความมั่นคงทางอาหาร สู่ปฏิบัติการ ๙๐ วัน ปลุกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้วยการน้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครัวเรือน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร การสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ควบคู่ไปกับการมีภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยเน้นให้มีการดำเนินการ ตั้งแต่ระดับผู้นำ ไปจนถึงประชาชนทั่วไป

รูปแบบ/กระบวนการ/เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษา/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งหลักทฤษฎี และการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เป็นแบบอย่างให้กับบุคคลอื่นได้ และสามารถถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้แก่บุคคล ชุมชนได้
๒. ประสานงานหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลต่าง ๆ ตลอดจนองค์กรอิสระ ผู้นำชุมชน เพื่อร่วมกันในการขับเคลื่อนงานทั้งระบบ
๓. ประชุมหน่วยงาน ภาคี ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน ร่วมกันกำหนดเป้าหมายของงาน
๔. จัดทำสื่อการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ ตั้งแต่ต้นทาง (เริ่มปลูก) ระหว่างทาง (กำลังเติบโต) ปลายทาง (การเก็บเกี่ยว)
๕. ติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการฯ จัดการถอดบทเรียนองค์ความรู้
๖. สร้างขวัญกำลังใจผู้ปฏิบัติจริง คัดเลือกบุคคลต้นแบบ ทั้งระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำทางศาสนา และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

สรุปปัญหาที่พบ

๑. ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ทำให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปคนละแนวทาง
๒. ขาดงบประมาณในการขับเคลื่อนงาน

แนวทางการแก้ไข

๑. ในการกำหนดนโยบายระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ควรมีความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถบูรณาการระหว่างหน่วยงานได้อย่างแท้จริง
๒. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ประโยชน์ขององค์ความรู้

การดำเนินการสร้างความมั่นคงทางอาหาร เป็นนโยบายภาครัฐที่ควรดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้การที่จะให้ประชาชนตระหนักรู้ในประโยชน์ และเกิดความมั่นคงได้ต้องเริ่มจากจิตสำนึกก่อนเป็นหลัก และมีการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม มีการบูรณาการทุกหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน